

**ประเด็นความเสี่ยง (ระดับความเสี่ยงระดับสูง/สูงมาก) จาก (ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยง
สำนักหอสมุดกลาง ปีงบประมาณ 2565**

ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยงระดับสูงมาก /มาตรการ
1	<p>การเกษียณอายุของบุคลากร</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการการจัดการความรู้ เพื่อวางแผนการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เกษียณอายุ 2. การระบุหรือกำหนดตัวบุคคลเพื่อรับถ่ายทอดองค์ความรู้ตามสายงาน
ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยงระดับสูง/มาตรการ
1	<p>การรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ/การทำธุรกรรมการเงินของหอสมุดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการรับการถ่ายทอดความรู้การเงินกับการดำเนินงานห้องสมุด
2	<p>การดำเนินงานห้องสมุดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562*</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. ทำรายการตรวจสอบ (Check-list) ตามองค์ความรู้ จากโครงการให้ความรู้ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 กับการดำเนินงานห้องสมุด
3	<p>การสนับสนุนบุคลากรให้ทำคู่มือ/จัดทำผลงานเพื่อเลื่อนระดับที่สูงขึ้น และเพื่อการทำงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสร้างแรงจูงใจและการสนับสนุนการสร้างผลงาน
4	<p>ผลกระทบโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนา COVID -19</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขอให้สำนักหอสมุดกลางทำโครงการ ขอรับสนับสนุนเครื่องมือ/ชุดตรวจ สำรองในหน่วยงาน
5	<p>การป้องกันอัคคีภัย</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขอบงบประมาณ ทำเส้นทางหนีไฟ 2. รายการตรวจสอบ (Check-list) ตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย
6	<p>การป้องกันและกำจัดแมลงทำลายหนังสือและชั้นหนังสือ (หอสมุดวังท่าพระ)</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงานบริษัทเข้ามาดำเนินการฉีดสารเคมี เพื่อกำจัดแมลง
7	<p>งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ</p> <p>มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขอหารือมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาแก้ไขระเบียบการหารายได้ของหน่วยงานสนับสนุน

SULIB
THE CENTRAL LIBRARY OF SILPAKORN UNIVERSITY
THE BORDERLESS KNOWLEDGE SPACE

(ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยง
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประจำปีงบประมาณ 2565

การบริหารความเสี่ยง

ความหมายและความสำคัญ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด อาจสร้างความเสียหายให้แก่คนและทรัพย์สินมากหรือน้อย กว้างหรือแคบ ขึ้นอยู่กับสาเหตุ ปัจจัย โอกาสและสภาพแวดล้อม โดยให้มีกระบวนการเพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น จากความเสี่ยงต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ นับเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีขั้นตอนของการประเมินความเสี่ยง 3 ขั้นตอนได้แก่

1. การระบุปัจจัยเสี่ยง คือการพิจารณาเหตุการณ์ กิจกรรม กระบวนการการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ความผิดพลาด ที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร
2. การวิเคราะห์ความเสี่ยง คือการวัดความเสี่ยง โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยมีการให้คะแนน ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูงมาก	ระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ และจำเป็นต้องวางแผนบริหารจัดการอย่างเร่งด่วน/ทันที
สูง	ระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	ระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานพอยอมรับได้ แต่ต้องใช้ความพยายามในลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
น้อย	ระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานพอยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังมาตรการควบคุม เพื่อให้ย้ายไปยังระดับที่ยอมรับได้
น้อยมาก	ระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้ เนื่องจากมีมาตรการควบคุมอยู่แล้ว ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่ม

ตารางระดับความเสี่ยง						
ระดับผลกระทบ (Impact)	สูงมาก	5	10	15	20	25
	สูง	4	8	12	16	20
	ปานกลาง	3	6	9	12	15
	น้อย	2	4	6	8	10
	น้อยมาก	1	2	3	4	5
		น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
โอกาสในการเกิดความเสี่ยง (Likelihood)						

3. การจัดการความเสี่ยง คือ การกำหนดวิธีการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงภายหลังทราบผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง เพื่อนำมาพิจารณาว่าจะจัดการความเสี่ยงอย่างไร โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมซึ่งการจัดการความเสี่ยงมี 4 วิธีได้แก่

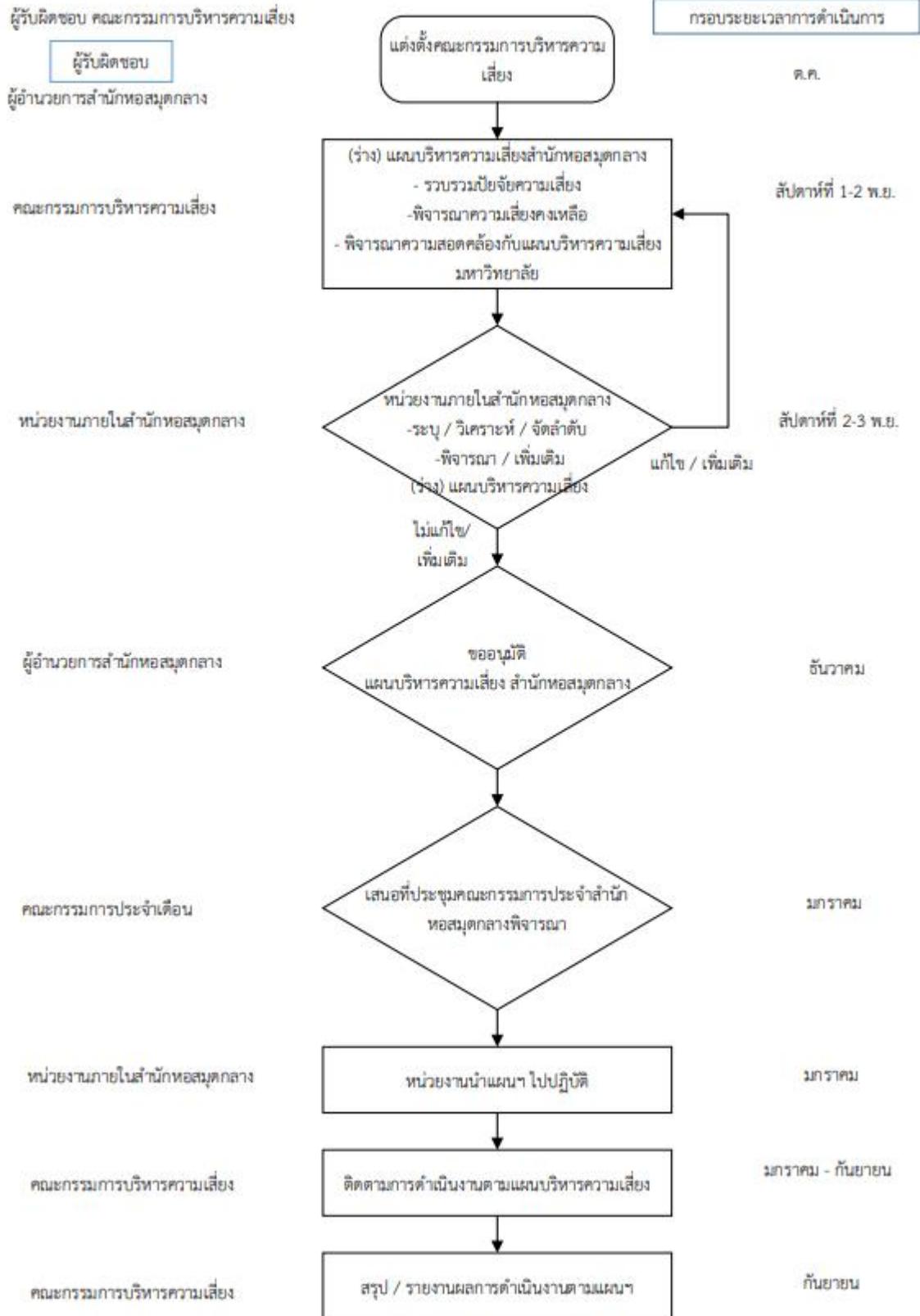
3.1 การยอมรับ (Take, Accept) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใด ๆ

3.2 การควบคุม (Treat) คือ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการแก้ไขเกี่ยวกับการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับพนักงานและการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3.3 การยกเลิก (Terminate) หรือหลีกเลี่ยง (Avoid) คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดดำเนินงาน หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานที่จะดำเนินการหรือกิจกรรมลง เป็นต้น

3.4 การโอนความเสี่ยง (Transfer) หรือ แบ่ง (Share) คือ ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

Flow Chart การดำเนินงานบริหารความเสี่ยง สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

(ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยง สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2565

ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				การจัดการความเสี่ยง				มาตรการ/ กิจกรรม การปรับปรุง ควบคุมภายในและ บริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	ระดับ โอกาส (5 ระดับ)	ระดับ ผลกระทบ (5 ระดับ)	ผลลัพธ์ = (โอกาส * ผลกระทบ)	ระดับ ความ เสี่ยง	Take : ยอมรับ	Treat : ลด/ควบคุม	Transfer : โอน/กระจาย	Terminate: หยุด			
ความเสี่ยงด้านที่ 1 ด้านยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ของสำนักหอสมุดกลาง											
1. การนิยามและการระบุ “ความเป็นมาตรฐานระดับสากล”ของสำนักหอสมุดกลาง	2	3	6	น้อย					1. ผู้บริหารระบุนิยาม และทิศทาง แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถกำหนดกระบวนการการทำงานและการให้บริการได้ 2. มีการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจเดียวกันให้กับบุคลากรทั้งสำนักหอสมุดกลาง	ธ.ค. 64 - ก.พ. 65	ผู้บริหาร / หัวหน้าส่วน
ความเสี่ยงด้านที่ 2 ด้านนโยบาย กฎหมาย และระเบียบ ข้อบังคับ											
1. การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน*	2	2	4	น้อย					1. สร้างกระบวนการในการทบทวนเพื่อสร้างการรับรู้จริยธรรมในวิชาชีพ และจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัย	ตลอด ปีงบประมาณ	ทุกหน่วยงาน
2. การดำเนินงานห้องสมุดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562*	4	4	16	สูง					1. พิจารณานำองค์ความรู้ จากโครงการให้ความรู้ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 กับการดำเนินงาน	ตลอด ปีงบประมาณ	ทุกหน่วยงาน

									ห้องสมุด มาใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ 2. ตรวจสอบการดำเนินการ ตามองค์ความรู้		
ความเสี่ยงด้านที่ 3 ด้านทรัพยากร (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่)											
1. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ	4	4	16	สูง					1. ขอสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อวัสดุการศึกษาจากคณะวิชาและมหาวิทยาลัยศิลปากร 2. ลดต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น ค่าวัสดุสำนักงาน, ค่าเดินทาง ลดการใช้กระดาษ, วัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น 3. วางแผนการใช้งบประมาณ จัดลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงิน 4. การจัดหารายได้โดยการเปิดรับสมาชิกบุคคลภายนอก	ตลอด ปีงบประมาณ	ทุกหน่วยงาน
2. ระเบียบชั้นลอยในห้องสมุด ศ.ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล มีที่กั้นน้อย (ท่าพระ)	2	4	8	น้อย					1. ดำเนินป้องกันโดยการติดขอบป้องกัน การตก	ต.ค. 64 – ก.พ. 2565	หอสมุดวังท่าพระ
3. การป้องกันและกำจัดแมลงทำลายหนังสือ และชั้นหนังสือ (ท่าพระ)	4	4	16	สูง					1. จ้างบริษัทกำจัดแมลง 2. การป้องกันการเกิดซ้ำด้วยการหมั่นตรวจสอบชั้นหนังสือและกำจัด เมื่อพบการทำลายชั้นหนังสือ	ตลอด ปีงบประมาณ 2565	หอสมุดวังท่าพระ
4. การป้องกันอัคคีภัย	4	4	16	สูง					1. มีมาตรการในการป้องกันอัคคีภัยและตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในหน่วยงาน ให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	ตลอด ปีงบประมาณ 2565	ทุกหน่วยงาน

									<p>2. มีมาตรการในการตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยภายในหน่วยงานให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ</p> <p>3. จัดให้มีการฝึกซ้อมหนีไฟและมีความรู้ในการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงอย่างเหมาะสม</p> <p>4. ดำเนินการตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย สำนักหอสมุดกลาง</p> <p>5. พิจารณา/ กำหนดทางออกฉุกเฉิน / เส้นทางหนีไฟ (สนามจันทร์)</p>		
5. การรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศของหน่วยงาน	2	4	8	ปานกลาง				(ขอข้อมูลการดำเนินการจากสำนักงานสำนักหอสมุดกลาง)	ตลอดปีงบประมาณ 2565	สำนักงานสำนักหอสมุดกลาง	
6. การรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ/ การทำธุรกรรมการเงินของหอสมุดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	4	4	16	สูง				<p>1. การขอรับความรู้/หรือข้อมูลการดำเนินงานที่ถูกต้องในเรื่องการรับโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>2. รวบรวม/สรุปแนวทางการดำเนินงานการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของหอสมุด</p> <p>3. จัดโครงการขอรับการถ่ายทอดความรู้งานการเงินกับการดำเนินงานห้องสมุด</p>	ม.ค.-พ.ค. 2565	สำนักงานสำนักหอสมุดกลาง ฝ่ายหอสมุดฯ	
7. พื้นที่เสี่ยง/มุมอับของอาคารฯ ที่อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่เหมาะสม/เหตุโจรกรรม	3	4	12	ปานกลาง				<p>1. ตรวจสอบ/ปรับปรุงพื้นที่ให้มีความเหมาะสม ไม่ล่อแหลม/อับ /ลับตา</p> <p>2. การของบประมาณสำหรับติดตั้งกล้องวงจรปิด</p>	ตลอดปีงบประมาณ 2565	ฝ่ายหอสมุดฯ	
8. สัตว์รบกวน เช่น หนู เป็นต้น	2	4	8	น้อย				1. จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกัน /กำจัดสัตว์รบกวน	ตลอดปีงบประมาณ 2565	หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์/หอสมุดเพชรบุรี	

									2. ทำความสะอาด ถึงขยะมิดชิด กำจัดขยะทุกวัน		
9. ความเสื่อมสภาพของครุภัณฑ์	3	4	12	ปานกลาง					1. จัดทำข้อมูลครุภัณฑ์เพื่อวางแผนการใช้งาน การซ่อมบำรุงและการจัดซื้อทดแทน	ตลอดปีงบประมาณ 2565	ทุกหน่วยงาน
ความเสี่ยงด้านที่ 4 ด้านการปฏิบัติการ เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ											
1. ฝุ่นละออง สารเคมี เชื้อราในเอกสาร ความชื้น	3	3	9	ปานกลาง					1. จัดซื้อ /จัดซื้อเพิ่มเติมเครื่องดูดความชื้น	ตลอดปีงบประมาณ 2565	ฝ่ายหอสมุด
2. ทักษะความรู้เบื้องต้นในการปฐมพยาบาล	2	4	8	น้อย					1. จัดกิจกรรมให้ความรู้บุคลากร เรื่องการปฐมพยาบาล 2. จัดเตรียมอุปกรณ์/ กล่องปฐมพยาบาล		ฝ่ายหอสมุด
ความเสี่ยงด้านที่ 5 ด้านบุคลากร											
1. การเกษียณอายุของบุคลากร (บุคลากรระดับหัวหน้างานจะเกษียณอายุในปีงบประมาณ 2566)	5	4	20	สูงมาก					1. การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างกระบวนการที่เป็นระบบในการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมกับอัตรากำลังของหน่วยงาน 2. วางแผนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ของบุคลากรที่กำลังเกษียณ 3. การระบุหรือกำหนดตัวบุคคลเพื่อรับถ่ายทอดองค์ความรู้ตามสายงาน	ตลอดปีงบประมาณ 2565	คณะกรรมการจัดการความรู้/ ทุกหน่วยงาน
2. การสนับสนุนบุคลากรให้ทำคู่มือ/จัดทำผลงานเพื่อเลื่อนระดับที่สูงขึ้น และเพื่อการทำงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	4	4	16	สูง					1. มีแนวทางการสร้างแรงจูงใจและการสนับสนุนในการทำผลงาน	ตลอดปีงบประมาณ 2565	ทุกหน่วยงาน

3. ความปลอดภัยของบุคลากร เช่น โรคระบาด อุบัติเหตุในที่ทำงาน เป็นต้น	3	3	9	น้อย					1. การเผยแพร่ความรู้ในการป้องกัน และดูแลตนเอง และความปลอดภัยในที่ ทำงาน	ตลอด ปีงบประมาณ 2565	ทุกหน่วยงาน
ความเสี่ยงด้านที่ 6 ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกของหน่วยงาน											
1. ผลกระทบโรคระบาดจากเชื้อไวรัสโคโรนา COVID -19	4	4	16	สูง					1. มีมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน เช่น วัด อุณหภูมิ, เจลแอลกอฮอล์ พ่นยาฆ่าเชื้อ 2. ปรับรูปแบบการบริการ เช่น จำกัด จำนวนผู้ใช้บริการ 3. ปฏิบัติตามประกาศของจังหวัด/ มหาวิทยาลัย/หน่วยงาน 4. ทบทวนกระบวนการ/องค์ความรู้จาก การรับมือสถานการณ์ในปีที่ผ่านมา 5. พิจารณามาตรการเยียวยาทั้ง ผู้ใช้บริการและบุคลากร 6. ทำโครงการขอสนับสนุนชุดตรวจเพื่อ สำรองไว้ในหน่วยงาน	ตลอด ปีงบประมาณ 2565	ทุกหน่วยงาน
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป	3	4	12	ปาน กลาง					1. จัดหาทรัพยากร/บริการ เช่น Digital content, การบริการส่งหนังสือทาง ไปรษณีย์ 2. ขอความเห็น/ร่วมมือจากคณะวิชา/ ผู้ใช้บริการในการดำเนินงานหอสมุดฯ	ตลอด ปีงบประมาณ 2565	ฝ่ายหอสมุด
3. แนวทางปฏิบัติตามแผนบริหารความต่อเนื่อง ทางธุรกิจ (Business Continuity Plan)	3	4	12	ปาน กลาง					1. การเผยแพร่ให้เกิดการปฏิบัติตาม แผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ	ม.ค. – ก.พ. 65	คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง

หมายเหตุ * ปัจจัยความเสี่ยงของปีงบประมาณ 2564 (พิจารณาความเสี่ยงคงเหลือ)